

A 2-ES TÍPUSÚ CUKOR- BETEGSÉG TABLETTÁS KEZELÉSE

DR. FÖLDESI IRÉN, DR. FARKAS KLÁRA

AZ OKTATÓANYAG A MAGYAR DIABETES TÁRSASÁG VEZETŐSÉGE MEGBÍZÁSÁBÓL,
A SANOFI TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT

KÉSZÍTETTE A MAGYAR DIABETES TÁRSASÁG EDUKÁCIÓS MUNKACSOPORTJA

A CUKORBETEGSÉG KEZELÉSÉNEK CÉLJA:

- a magas vércukorérték normális szintre történő csökkentése,
- a cukorbetegség tüneteinek megszüntetése, szövődményeinek elkerülése vagy késleltetése, ezáltal
- az életminőség javítása és fenntartása, a testi és lelki jólét megőrzése.

A 2-es típusú diabétesz kezelésének alapeleme az addigi életmód megváltoztatása, amit életmódkezelésnek hívunk. Ennek része a korábban diétának nevezett, ma orvosi táplálkozási terápia néven ismert étrendi kezelés és a mozgásterápia.

Az étrendi kezelést ld. külön fejezetben.

Mozgásterápián ideális esetben a legalább heti 3 órán vagy napi 30 percen át tartó fizikai aktivitás értendő, amelynek megfelelhet a

rendszeres napi séta, kerti munka, kerékpározás, úszás stb. Bármely életkorban a mozgás előnyös hatású a vércukorcsökkentés valamint a szív- érrendszeri megbetegedések megelőzése szempontjából is.

GYÓGYSZERES KEZELÉS

A fenti kezelés a legtöbb esetben nem elegendő. A következő lépés a gyógyszeres kezelés bevezetése, ami történhet tablettá vagy injekció formájában.

A tablettás kezelés akkor jöhet szóba, ha:

- az addig alkalmazott életmódkezelés mellett is magasak a vércukorértékek (és a HbA_{1c} 7% feletti),
- nem extrém magas a vércukorszint (akkor ugyanis azonnali inzulin bevezetés szükséges),
- ha nincs a vizeletben kórosan felszaporodott bomlástermék (aceton),

- ha bizonyítottan nem fiatalkori cukorbetegségről van szó és nem áll fenn terhesség (akkor ugyanis inzulinkezelés szükséges).

HOGYAN HATNAK A VÉRCUKORCSÖKKENTŐ TABLETTÁK?

- Csökkentik az inzulinrezisztenciát: metformin, pioglitazon,
- fokozzák a hasnyálmirigy inzulintermelését: szulfanilureák, DPP-4 gátlók,
- a szénhidrátok felszívódását gátolják a gyomor-bélrendszerből: akarbóz

Ha ezek a készítmények önmagukban nem elegendők, több készítmény együttes szedésére lehet szükség, ezek közül néhány már gyárilag egy tablettában két hatóanyagot is tartalmaz. Ezek az úgynevezett kombinációs készítmények.

HATÓANYAG
Metformin + DPP-4 gátló
Metformin+pioglitazon

A jelenleg forgalomban levő tablettás készítmények:

HATÓANYAG
metformin
szulfanilureák
DPP-4 gátlók
akarbóz
pioglitazon

A gyógyszeres kezelés újabb lehetősége a napi egy vagy kétszeri injekció formájában alkalmazható, inzulintermelését serkentő injekciós kezelés. Ezeket a készítményeket inkretin-mimetikumoknak nevezik. (Bár injekció formájában használatosak, mégsem inzulinok!)

Figyelem!

A gyógyszerkészítmények felsorolása a betegek tájékoztatását szolgálja! Kérjük, betegségével és gyógyszerelésével kapcsolatban konzultájon kezelőorvosával!

HATÓANYAG
liraglutid
exenatid

LEHETNEK-E A TABLETTÁS KEZELÉSNEK MELLÉKHATÁSAI?

A metformin és az akarbóz készítmények lassú, fokozatos bevezetése tanácsolt általában kis adagban (fél tableta formájában), mivel a nagyobb adagok hirtelen történő bevezetése hasmenést, hasi puffadást, hasi görcsöt okozhat. A szulfanilureák a legerőteljesebb vércukorcsökkenést okozó tabletták, amelyek a hasnyálmirigy erőteljes inzulin kibocsátását okozva a vércukor kórosan alacsony szintre történő leesését eredményezhetik (hipoglikémia), különösen erőteljesebb mozgás vagy a szokásos étkezés kimaradása esetén. Vannak rövid és hosszabb hatású készítmények, amelyeket naponta egyszer vagy három alkalommal kell bevenni étkezés előtt. A pioglitazon tartalmú gyógyszerek vízviszogatartást, ezáltal súlynövekedést, enyhe vérszegénységet okozhatnak, arra hajlamos pácienseknél fokozhatják a csontritkulást. Az injekciós készítmények hipogliké-

mia veszélye nélkül csökkentik a vércukorszintet, de néhány hétig tartó mellékhatásként émelygés, hányinger, teltségérzet jelentkezhet bevezetésüket követően.

A hatások mellett a mellékhatások ismerete is fontos annak érdekében, hogy az átmeneti mellékhatások ne vezessenek a gyógyszer szedésének felfüggesztéséhez.

Mikor nem javasolt a fenti gyógyszerek alkalmazása?

Súlyos szív, máj, vese és gyomor-bélrendszeri megbetegedés esetén.

Nincs jó, rossz vagy legjobb tableta, kezelőorvosa az Ön életkora, általános állapota és társbetegségei alapján dönti el, hogy a fenti készítmények közül melyik a legalkalmasabb betegségének kezelésére.